

Posudek rigorózní práci

Název práce: Agrese v zařízeních ústavní péče pro osoby s mentálním postižením
Autorka práce: Gabriela Kurzová

Autorka se v rigorózní práci zabývá aktuálním tématem – problematikou ústavní péče, jejíž paradigmatu či koncepční proměny jsou v posledních letech hojně diskutovány, nejenom u nás, ale také v zahraničí. Vybírá si dva ústavy sociální péče, které mohou být považovány za tradiční (mimo město, velký počet klientů i zaměstnanců) a sleduje zde způsoby vyrovnávání se s agresí klientů – osob s mentálním postižením. Její přístup zapadá do nového pojetí přístupů ke klientům v sociální sféře, s respektem k osobnosti klienta a hledání optimálních forem práce s ním. Autorka si klade otázku, zda za agresivitou klienta není jen dispoziční faktor osob s mentálním postižením, ale také vlivy ze strany prostředí, včetně faktorů vlivů ze strany zaměstnanců.

Východiskem pro práci byla obhájená diplomová práce na MU v Brně. Autorka mohla více přiznat (např. v úvodu práce), v čem je práce rozšířena. V elektronické podobě schází titulní list, prohlášení, anotace, klíčová slova, tedy součásti, které by měly být přítomny. Anotace je dle pravidel pro publikování prací na PedF vložena samostatně, klíčová slova však nikoli.

Práce má 80 stran, byla tedy drobně rozšířena a také drobně přeorganizována. Obsahuje nyní 11 kapitol: Charakteristiky ústavního prostředí, Agrese, Agrese u osob s mentálním postižením, Agrese personálu v institucích ústavní péče, Atribuce příčin agresivního chování, Cíl výzkumu, výzkumné otázky, Výzkumný soubor, Metody, Zpracování dat, Výsledky, Interpretace výsledků, Diskuse, Závěr, Literatura.

V literární části práce autorka prokazuje obeznámenost s problematikou, která je mj. dána i praktickými zkušenostmi z této oblasti (pracuje 9 let v zařízení ústavní péče). Podává jak historický výklad, tak legislativní ukotvení ústavní péče. S odbornou literaturou pracuje vhodně, její seznam literatury k tématu čítá přes 70 titulů, nechybí zahraniční literatura a aktuální elektronické zdroje, vybírá relevantní autory i zdroje k tématu. Velmi často se vyslovuje k pojednávaným jevům za sebe, čerpá z vlastní zkušenosti.

Empirická část práce je postavena na kvantitativním i kvalitativním přístupu, před vlastním výzkumným šetřením provedla pilotní ověření vytvořené kvalitativní metody postavené na naraci.

Autorka si stanovila dvě výzkumné otázky, rozpadající se do dalších podotázek, ve který je v centru pozornosti percepce agresivity osob s mentálním postižením ze strany personálu i atribuci příčin vzniku agresivního chování u klientů v ústavní péči.

Vzorek respondentů byl poměrně početný na podobný typ výzkumu (55 zaměstnanců dvou ústavů sociální péče), s převahou žen, ale i poměrně pestrý co do věkové struktury, vzdělání i pracovní pozice.

Zpracování dat použitých výzkumných metod (posuzovací škály, vyprávění příběhu) je přehledné, přiměřené vzhledem k nárokům na kvalitativní (kategorizace) i kvantitativní přístupy (využití postupů testování hypotéz) při zpracování dat. Nechybí interpretace dosažených výsledků i širší polemika nad dosaženými údaji, z tohoto pohledu nenacházím žádný důvod, který by bránil uznání práce jako práce rigorózní. Doporučuji proto práci o obhajobě a doporučuji zvážít, zda by nebylo vhodné vložit chybějící části formou Errat.

PhDr. PaedDr. Anna Kucharská, Ph.D.

Katedra psychologie PedF UK v Praze

V Praze dne 2.2.2013